

Imádtam, amikor szeptemberben megkaptuk az új tankönyveket. Pörgettem az érintetlen lapokat, letüdöztem a ragasztós illatot, és bódultságomban azt hittem, ebből vagy abból a tárgyból akár még ötös is lehetek, persze néhány hónap múltán már a kettesért feleltettek.

Nagy Róbert 31

A nyolcadikos orosz-könyv különösen belepopta magát a szívembe, mivel a Nagy Ho-ho-ho-horgászt megalkotó Sajdik Ferenc il-

OROSZKÖNYV

lusztrálta. Az itt látott rajzok azonban inkább a Ludas Matyiban megjelent munkáira emlékeztettek; kissé szeles volt az időjárás ezeken a képeken, legalább is a lányok folyton fellibbenő szoknyáiból erre következtettem. Rádásnak ott volt minden orosz-könyv elengedhetetlen kísérője a szovjet Télapó hú segítője, a szőke Hópelyhecske (Снегчрочка „Sznigurocska”).

Nem tudom, hogy az első órán mit vettünk, én a leghátsó padban Снегчрочка-t vettem. Ezalatt padtársam és jó barátom, Molnár Tomi, komolyabb dologgal foglalatzkodott; egy kalapos bácsi lába közé rajzolt, és az orrával odabökött, hogy nézzem, csodáljam az alkotását. Az ábra olyan egyszerű volt akár egy barlangrajz, de primitívségében rejlett nagyszerűsége. Miközben fűjjolva fordítottam el a fejem, igyekeztem gyorsan ellopni minden mesterségbeli tudást.

Az elkövetkező hetekben sokkal gyorsabban haladtunk a könyvvel, mint az osztály, a tananyag valamennyi hímnemű egyede megkapta a magáét, miközben ábrázolásmódunk leckéről-leckére csiszolódott.

A könyv női szereplői azonban továbbra is parlagon heverték. De bizonyos képeken a lányok és a fiúk veszélyesen közel voltak egymáshoz, így adódott a lehetőség, hogy a statikus merevségből átlépjünk az akciójelentek világába. Eddig csak kiegészítettük a képeket, de ettől kezdve átértelmeztük, felülbíráltuk az eredeti gondolatmenetet. Ez csodálatos felismerés volt, először éreztem, hogy a kis ceruzám igazi hatalommal bír.

Ahogy finomodott a művészi ízlésünk, egyre professzionálisabb eszközök után nyúltunk; vacak, maszatoló radírunkat Pelikánra, Rotringra cseréltük, a karcoló HB-s ceruzát felváltotta a puha 2B. A papír persze adott volt, ki kellett hát ismernünk az érzékeny pontjait, rezdüléseit, gödröcskéit. Tudtuk, mikor kell gyengébben odanyomni a grafitot, és mikor erősebben. Idővel szinte már éreztük, ha fájtnak neki.

Az ígéretes kezdet ellenére október végére alkotói válságba kerültünk. Bizonyos szereplők áthidalhatatlan távolságra voltak egymástól. A lufival szaladgáló kislány és a fagyit nyaló kisfiú esete különösen bosszantott minket,

mivel egy méretes szövegblokk választotta el őket egymástól. Nem volt az a nyelv, nem volt az a szerv, ami kapcsolatot teremthetett volna köztük.

Egy hétig csak szomorúan néztük őket, nem láttuk a kiutat. A megelőző két hónapban kifejlődött képzügyességünk, arányérzékünk azonban kezdett egységes egészé érni. Eddig úgy gondoltuk, hogy egy teljes alak megrajzolására még nem vagyunk készek, de nem halogattuk tovább. Lesöpörtük az asztalról az összes fölösleges holmit, megragadtuk a ceruzát, és a két árvának egy-egy játszópajtást teremtettünk. Majd sorra jöttek a többiek, koptak a radírok, fogytak a grafitbelek, új világok születtek.

Egyszer csak odasúgtam Tominak:

- Művészek vagyunk!

Nem szólt semmit, csak rajzolt tovább, és közben elmosolyodott. A szavak immár fölöslegessé váltak.

Egy havas, késő novemberi napon Tomi elémtolva legújabb művét. A könyv egy szemüveges gimnazista fiút ábrázolt, aki éppen cirill betűkkel írt a táblára. Üres székek és padok körös-körül. Úgy tűnt, már mindenki hazament, csak ő maradt ott büntetésben.

De miféle büntetés az, ahol egy meztelen nő támasztja a tanári asztalt?

És ennek a nőnek mindene a helyén volt, de a lába maga volt a csoda: tökéletes vonalvezetés, javításnak semmi nyoma. Hirtelenjében nem tudtam, hogy kire irigykedjek jobban, az orosz gimnazistára vagy Tomira. Kétségbeesve lapoztam a könyvemet, és szomorúan vettem tudomásul, hogy az én bárányaimnak közel sincs ilyen szép lába...

- Tomikám, gyere ki a táblához, és hozd a könyvedet is!

Egymásra néztünk, ő rémületében vigyorgott, én gonoszságomban.

- Egy pillanat, tanárnő! – mondta Tomi, és vadul elkezdte radírozni az aktuális lecke környékét, majd elkeseredettségében hozzám fordult segítségért:

- Mutasd csak a könyvedet!?

Nyitottam, mutattam.

Ahogy végigszaladt a szeme az ábrákon, egy pillanatra megállt kezében a radír.

- Beteg állat!! Te valami borzalmasan hülye vagy!

- Tudom - válaszoltam halkán, s közben iszonyú büszke voltam.

- Tamás, azonnal jöjjön ide a táblához!!!

A fiatal tanárnő magázásra váltott, ami gyakorlatilag előjátéka volt egy hatalmas egyesnek.

Nem volt mit tenni, Tamás barátomnak szép lassan, óvatosan el kellett indulnia. Azonban olyan szédítő tempóban csoszogott, hogy hátulról figyelve nem tudtam eldönteni, hogy közeledik, vagy távolodik...

Tomi sose jutott el a táblához, mert a tanár is megérezte, hogy itt va- 33
lami örületes nagy baj van. Visszaküldte a helyére, mielőtt még hor-
dályon viszik ki. A katasztrófa azonban már megtörtént, hatalmas károk
keletkeztek az egyetemes kultúrkincsben. Reménykedtem, hogy Tomi resta-
urálja a menthető képeket, vagy újra nekifut, és idővel felülmúlja minden ed-
digi alkotását. Sajnos azonban megtört benne valami. Hiába
mutattam neki a legújabb rajzaimat, elismerően bólogatott, de nem
kapott ihletet.

December elején az anyám váratlanul bejelentette, hogy egy hét
múlva elköltözzünk. Láttam magam előtt az osztályteremben az üres
székemet. Félttem, hogy nélkülem Tomi végleg elveszett.

Tomi megmentésére különböző terveket eszeltem ki. Minden remé-
nyemet az utolsó napomra tettem, de Tomi aznap nem jött iskolába.
Oroszórán kényelmetlenül fészkelődtem a székemben. Egyszer csak
gondoltam egyet, kinyitottam a tolltartóm féltve őrzött rekeszét, be-
lemarkoltam a ceruzákba, és az osztály közé szórtam őket. Repültek,
gurultak a ceruzák a székeknek, cipőknek ütődve, az osztálytársaim
pedig rávetették magukat röhögve. Azok a Faber-Castell ceruzák, a
legfinomabb szén betétek, a legváltozatosabb pasztell színek! - aki
életében nem rajzolt, most az is színezni kezdett. Az órából még hátra
volt tíz perc, de én úgy döntöttem, most van vége.

